

SEPTYNI FAKTAI

KURIUOS 27 ES VALSTYBIŲ NARIŲ ĮMONĖMS REIKIA ŽINOTI

Kad pasirengtų „Brexit’ui“

2018 m. liepos mėn.

Jungtinė Karalystė (JK) iš Europos Sąjungos (ES) išstos 2019 m. kovo 29 d., penktadienio, vidurnaktį, praėjus lygiai dvejiems metams nuo pranešimo Europos Vadovų Tarybai apie ketinimą išstoti.

Nuo 2019 m. kovo 30 d. JK taps trečiaja šalimi. ES įmonės, jei to dar nepadarė, JK išstojimui turi pradėti rengtis kuo skubiau.

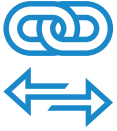
1. BŪTINA PASIRENGTI 2019 M. KOVO 30 DIENAI

- Jei susitarimas dėl išstojimo bus ratifikuotas dar iki 2019 m. kovo 30 d., dauguma „Brexit’o“ teisinių nuostatų įsigalios **2021 m. sausio 1 d.**, t. y. pasibaigus 21 mėnesio pereinamajam laikotarpiui, kurio sąlygos bus nustatytos susitarime dėl išstojimo.
- Jei susitarimo dėl išstojimo nebus, nebus ir pereinamojo laikotarpio, o Jungtinei Karalystei ir Jungtinėje Karalystėje ES teisė nebebus taikoma nuo **2019 m. kovo 30 d.**

Šiuo metu vis dar vyksta ES ir JK derybos dėl susitarimo dėl išstojimo sąlygų. Pasibaigus deryboms, susitarimą dėl išstojimo reikės ratifikuoti. Derybas dėl būsimų ES ir JK santykių bus galima pradėti tik JK išstojus iš ES.

Be to, net jei susitarimas dėl išstojimo bus ratifikuotas ir per pereinamąjį laikotarpį bus sėkmingai sudarytas susitarimas dėl būsimų santykių, šie santykiai nebus tokie kaip su ES valstybe nare.

Todėl visos susijusios įmonės, norėdamos išvengti trikdžių, iki 2019 m. kovo 30 d. turi tam pasirengti, priimti visus reikiamus sprendimus ir užbaigti visus reikiamus administracinius veiksmus.

2. PAREIGOS TIEKIMO GRANDINĖJE

Pagal ES teisę, priklausomai nuo to, kurioje tiekimo grandinės vietoje įmonės yra (gamintojos, importuotojos, didmeninės platintojos ir pan.), jos turi skirtingų pareigų. Pavyzdžiui, jei 27 ES valstybių narių įmonės, perkančios prekes Jungtinėje Karalystėje, taikant ES produktų teisės aktus po „Brexit’o“ bus laikomos importuotojomis, pagal ES teisę jų prievolės pasikeis. Iš JK produktus gaunančios įmonės dabar turėtų išsinagrinėti savo pareigas pagal ES teisę.

3. SERTIFIKATAI, LICENCIJOS IR LEIDIMAI

Jei įmonės veikla grindžiama JK valdžios institucijų ar JK esančių įstaigų išduotais sertifikatais, licencijomis ar leidimais arba jei sertifikatai, licencijos ar leidimai išduoti JK įsteigtam subjektui, gali būti, kad po „Brexit’o“ Europos Sąjungoje jie nebegalios. Gali būti, kad juos reikėtų persikelti arba dėl naujų išdavimo kreiptis į vienoje iš 27 ES valstybių narių esančią įstaigą ar instituciją. Tai visų pirma reikėtų padaryti dėl sertifikatų, licencijų ar leidimų, išduodamų prekėms (pvz., automobilių pramonės arba medicinos priemonių sektoriuose) arba paslaugoms (pvz., transporto, transliavimo ar finansų sektoriuose). Dabar reikėtų imtis būtinų veiksmų JK išduotiems sertifikatams, licencijoms ar leidimams persikelti į ES 27 valstybes nares arba naujiems gauti.

4. MUITINĖ, PVM IR AKCIZAS

Kalbant apie muitinę ir netiesioginius mokesčius, yra didelis skirtumas, ar prekės juda ES viduje, ar yra įvežamos iš trečiosios šalies arba į tokią šalį išvežamos. Muitinės ir PVM procedūros, taikomos prekybai su JK, po „Brexit’o“ taps sudėtingesnės. Jei prekiaujate su bendrovėmis Jungtinėje Karalystėje, reikėtų susipažinti su ES procedūromis ir taisyklėmis, kurios bus taikomos po „Brexit’o“, ypač jei prekybos su trečiosiomis šalimis patirties iki šiol turėjote mažai arba jos visai neturite.

5. KILMĖS TAISYKLĖS

Produktų eksportuotojams į trečiąsias šalis, su kuriomis ES yra pasirašiusi laisvosios prekybos susitarimus, gali būti taikomas lengvatinis muitų tarifų režimas, jei pagal kilmės taisykles produktus galima laikyti ES kilmės. Po „Brexit’o“ JK kilmės sąnaudų galutiniame produkte nebebus galima laikyti ES kilmės. Todėl norint užtikrinti, kad įmonės prekėms būtų taikomas lengvatinis ES režimas, reikėtų išanalizuoti savo tiekimo grandines ir JK kilmės sąnaudas pradėti laikyti ES kilmės statuso neturinčiomis sąnaudomis.

6. PREKIŲ IMPORTUI IR EKSPORTUI TAIKOMI DRAUDIMAI IR APRIBOJIMAI

Sveikatos bei saugos ir aplinkos apsaugos sumetimais ES taisyklės riboja tam tikrų prekių (pvz., gyvų gyvūnų, gyvūninės kilmės produktų, kai kurių augalų ir augalinių produktų, kaip antai medinių pakuočių) importą ir eksportą į trečiąsias šalis ar iš jų. Tam tikrų žaliavų, pvz., radioaktyviųjų medžiagų, atliekų ar kai kurių cheminių medžiagų, importui ir eksportui taikomi specialūs leidimai ar reikalavimas apie jį pranešti. Po „Brexit’o“ šios ES taisyklės bus taikomos prekėms, siunčiamoms į JK arba iš jos. Būtina imtis veiksmų siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi ES importo ir eksporto draudimų ir apribojimų.

7. ASMENS DUOMENŲ PERDAVIMAS

Šiuo metu asmens duomenys gali laisvai judėti tarp ES valstybių narių. Po „Brexit’o“ asmens duomenis iš ES į JK vis dar bus galima perduoti, bet tam bus taikomos ES teisėje nustatytos konkrečios sąlygos. Šiuo metu į JK asmens duomenis perduodančios bendrovės turėtų žinoti, kad tai bus asmens duomenų perdavimas į trečiąją šalį. Jei JK asmens duomenų apsauga iš esmės bus lygiavertė ES nustatytai apsaugai ir bus laikomasi tam tikrų sąlygų, Europos Komisija gali priimti lygiavertiškumo pripažinimo sprendimą, kuris sudarytų sąlygas be apribojimų perduoti asmens duomenis į JK. Vis dėlto bendrovės turėtų įvertinti, ar būtina imtis kokių nors priemonių, kad ir toliau būtų įmanoma tuos duomenis perduoti, jei tokio sprendimo nebus.

PERŽIŪRĖKITE EUROPOS KOMISIJOS PRANEŠIMUS DĖL PASIRENGIMO „BREXIT’UI“

„Brexit’as“ gali įvairiai paveikti įmones 27 ES valstybėse narėse. Pavyzdžiui, tai susiję su taisyklėmis, taikomomis įmonėms, kurios įregistruotos tik JK, bet veiklą vykdo 27 ES valstybėse narėse, taip pat su ES rinkai teikiamų prekių atitiktimi reikalavimams, auditorių pasirinkimu, jurisdikcijos pasirinkimu sutartyse ir profesinės kvalifikacijos pripažinimu. [Peržiūrėkite Europos Komisijos pranešimus apie pasirengimą](#)¹ ir kreipkitės konsultacijų, jei minimi pasikeitimai gali būti aktualūs jūsų įmonei.

KUR GALIMA RASTI DAUGIAU INFORMACIJOS IR KREIPTIS PAGALBOS?

- Europos Komisijos tinklalapyje yra daugiau kaip 60 [pranešimų apie pasirengimą](#)² įvairiuose ekonomikos sektoriuose. Jie skirti padėti visiems rinkos dalyviams pasirengti „Brexit’ui“.
- Skaitykite Europos [Komisijos padalinių ir įstaigų](#)³, veikiančių jums ir jūsų įmonei aktualioje srityje, tinklalapius.
- Jei reikia papildomos informacijos ir pagalbos, kreipkitės į savo šalies valdžios institucijas, vietos prekybos ir pramonės rūmus ar savo sektoriaus asociaciją.

Šis dokumentas pateikiamas tik informaciniais tikslais ir neturėtų būti laikomas teisiniu tekstu. Jo turinys nedaro poveikio deryboms dėl susitarimo dėl išstojimo ir diskusijoms dėl būsimų ES ir JK santykių.

¹ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_lt

² https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_lt

³ https://ec.europa.eu/info/departments_lt

■ **Leidiniu biuras**

© Europos Sąjunga, 2018
Pakartotinai naudoti leidžiama
Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika reglamentuojama
Sprendimu 2011/833/ES (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

ISBN 978-92-79-89090-1

DOI 10.2792/52655

KA-01-18-712-LT-N